

Zadeva: Zapisnik 3. seje Sveta za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije

Datum sestanka: **29. 5. 2024**

Trajanje sestanka: **Od 10:00 do 11:30**

Prisotni člani oz. namestniki: Borut Florjančič, Tatjana Zagorc, Irena Ule, Karmen Pažek, Marijan Pogačnik, Danilo Meolic, Roman Žveglič, Marina Pintar, Anton Medved, Andrej Simončič, Doris Letina.

Predstavniki MKGP in ostali: Mateja Čalušič, Ana Le Marechal Kolar, Vida Znoj, Hermina Oberstar, Andreja Komel, Jana Jerman, Tanja Gorišek, Urška Kos, Gašper Kosec, Tomaž Primožič, Leon Ravnikar, Barbara Vintar.

Dnevni red:

- 1. točka:** Pregled in potrditev dnevnega reda seje
- 2. točka:** Potrditev zapisnika in pregled sklepov pretekle seje
- 3. točka:** Izpad prihodka pri pridelavi pšenice v letu 2023
- 4. točka:** Zemljiška politika za državna zemljišča - upravljanje zakupov kmetijskih zemljišč v lasti RS
- 5. točka:** Dolgoročna strategija kmetijstva in živilstva in novo strateško obdobje
- 6. točka:** Razno

Predlagane točke pod točko Razno:

- 6.1** Opuščanje reje v kletkah in vkleščanja svinj (na predlog GZS, Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, dr. Tatjana Zagorc)
- 6.2** Pozeba v sadjarstvu 2023 - problematika napačnih vnosov ocen poškodovanosti (Doris Letina)
- 6.3** Javni razpis na področju investicij v primarno proizvodnjo in višina razpoložljivih sredstev 2023 - 2027: prikaz višine sredstev po ukrepih in možnosti za povečanje le teh – trenutni predlog ne predvideva večjega vlaganja v investicije, zato Sindikat kmetov Slovenije predlaga, da se doda dodatna sredstva iz nacionalnega proračuna ali pa se prerazporedijo iz drugih ukrepov iz programa razvoja podeželja kot so, IRP31, IRP32 in IRP 38, saj so že vsi prejemniki teh sredstev plačani nekateri iz tehnične pomoči, večina pa iz nacionalnega proračuna. (Anton Medved)
- 6.4** Strategija razvoja kmetijstva – kako vlada gleda na prodajo lastniških deležev lastnikov tujcem (Anton Medved)

Ad.1 Pregled in potrditev dnevnega reda seje

Sklep 1: Svet je sklepčen, svojo odsotnost sta opravičila Jaka Šilak in Boštjan Noč. Točka pod »Razno« glede opuščanja reje v kletkah in vkleščanja svinj se obravnava takoj po potrditvi zapisnika.

Ad.2 Potrditev zapisnika in pregled sklepov pretekle seje

Sklep 2: Zapisnika obe prejšnjih sej Sveta sta bila potrjena, vsi sklepi s prejšnjih sej Sveta so bili realizirani.

Ad.3 Izpad prihodka pri pridelavi pšenice v letu 2023

MKGP predstavi stanje na področju trga pšenice. Glede krizne pomoči sektorju odločitev še ni bila sprejeta, vendar pa se ta pričakuje v kratkem, o čemer bodo člani Sveta obveščeni. Ministrica Čalušić predlaga, da člani Sveta razmislijo o dolgoročnih sistemskih rešitvah oz. predlogih, glede na to da se problematika izpada dohodka vsako leto znova pojavlja. V razpravi je bila kot ena od možnih rešitev izpostavljena ta, da se sektor žit opredeli kot sektor v težavah ter da se stanje na trgu konstantno spremlja. MKGP opozori, da je ovojnica za proizvodno vezana plačila omejena na 13 %, zato bi tak predlog zahteval prerazporeditve. Člani Sveta so izpostavili, da bi krizna pomoč sektorju dala pozitiven signal kmetom za setev za naslednjo sezono. Razprava je tekla tudi o modelu izračuna podpore (določitev izhodiščnega leta, povprečja brez upoštevanja najnižjih in najvišjih vrednosti za izračun podpore itd.).

Sklep 3: Člani Sveta so se seznanili z analizo trga pšenice, ki jo je pripravil MKGP.

Ad.4 Opuščanje reje v kletkah in vkleščanja svinj (na predlog GZS, Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, dr. Tatjana Zagorc)

Dr. Zagorc pojasni skrb glede objav v medijih glede prepovedi reje v kletkah. Izrazi skrb, da se ta problematika obravnava preveč laično in s premalo zavedanja glede ranljivosti slovenskega trga ter ekonomskih vidikov. Zanima jo stališče MKGP glede te problematike. S strani UVHVVR je bilo članom Sveta predstavljeno dogajanje na področju razvoja zakonodaje EU na področju dobrobiti živali ter stanje na področju kokoši nesnic in vkleščanja svinj v Sloveniji. V okviru uradnega stališča Slovenije UVHVVR pojasni, da se zagovarja harmoniziran pristop glede dobrobiti živali na ravni EU.

V razpravi je bilo opozorjeno, da je od leta 2012 veliko kmetijskih gospodarstev odstranilo še neamortizirano opremo, da so lahko prestrukturirali rejo kokoši nesnic. S strani članov Sveta je bila predlagana analiza trga, iz katerih držav prihaja glavnina svinjskega mesa in jajc v RS ter kakšni so pogoji reje v teh državah. Predlagano je bilo tudi, da stroka preišče in predlaga rešitve za probleme, ki se lahko pojavijo v talni reji pri perutnini. Kot primer dobre prakse je bila izpostavljena ureditev iz Nemčije, kjer trgovine oz. kupci sofinancirajo prilagoditev kmetijskih gospodarstev v smeri dobrobiti živali. Glede prašičereje je bila izpostavljena problematika reje brez ukleščenosti, predvsem zaradi smrti ali pogriženosti mladičev. Poudarjeno je bilo, da mora biti komunikacija (o teh podatkih) dvostranska. S strani članov Sveta je bilo omenjeno tudi to, da prašičerejci že stremijo k dvigu dobrobiti, predlogi grejo predvsem v smeri kombiniranih kletk. Predlagano je bilo, da se zgledujemo po sosednjih oz. primarno prašičerejskih državah. Predlog kombiniranih kletk je podprla tudi EK. Omenjeno je bilo tudi, da je bilo v preteklosti izpeljanih veliko investicij na kmetijah, ki pa še niso v celoti amortizirane, nekatere še niti ne odplačane. Člani Sveta zato opozorijo, da celovite prenove v tako hitrem času slovenska kmetijska gospodarstva ne bi preživela. Razprava je tekla tudi o izjavi v tujih medijih glede prepovedi prevoza živih živali.

Z namenom boljše informiranosti člani Sveta podajo pobudo, da se pred zasedanji na delovnih telesih EU s stališči Slovenije seznani nevladne organizacije (s sklicem sestanka na operativni

ravni). Ministrica pozdravi to pobudo, ki bo posredovana v Službo za EU zadeve, da preuči možnost uresničitve te pobude. Sekretarka Sveta spomni, da imamo tudi Svet za živinorejo, kjer bi bilo prav tako smiselno, da se razpravlja o dobrobiti živali. Ministrica se s tem seznani, ministrstvo bo poskrbelo, da se bo o temu razpravljalo tudi na Svetu za živinorejo.

Sklep 4: Svet se je seznanili z aktivnostmi reje v prasiatvenih košarah in nesnic v kletkah ter aktivnosti, ki glede te teme potekajo na ravni EU.

Ad.5 Zemljiška politika za državna zemljišča - upravljanje zakupov kmetijskih zemljišč v lasti RS

Ministrica povzame aktualno dogajanje na tem področju in pove, da posegi v zakupne pogodbe zaradi investicij tujega kapitala niso najbolj smiselni oz. niso niti predvideni. Meni, da bi v pripravo morebitnih sprememb na področju zakupov kmetijskih zemljišč morala biti vključena stroka, predvsem pa je kakršnakoli sprememba potrebna premisleka in čim širšega konsenza. Želi si dolgoročne strategije in ne zgolj zastopanja parcialnih interesov. MKGP pove, da je predvidena predstavitev CRP-a o upravljanju državnih kmetijskih zemljišč.

Razprava:

Člani Sveta v razpravi opozorijo na občutljivost tematike. S strani posameznih članov Sveta je bil izpostavljen pomen družinskih kmetij. Omenjena je bila želja po doseganju širšega interesa in dolgoročne podpore družinskim kmetijam in deficitarnim panogam. Predlagana je bila omejitev zakupa na posameznega kmeta oz. gospodarsko družbo. Izpostavljeno je bilo, da gre za dolgoročne spremembe, saj se najemne pogodbe sklepajo za dobo 10 let. Predlagano je bilo izenačenje državne in tržne zakupnine. Izpostavljen je bil pomen zagotavljanja kmetijskih zemljišč za izobraževalne namene.

Hkrati pa je bilo razpravi opozorjeno tudi na to, da so nekatere definicije še vedno nedorečene (aktivni kmet), opazne so razlike med družbami in kmeti, dualni sistem (družinske kmetije in podjetja) razdvaja. Izpostavljen je bil pomen razvitih in konkurenčnih podjetij oz. kmetij, ki lahko trgu ponudijo kvalitetne surovine in pomen odprave nepotrebnih razlikovanj.

Predlagana je bila priprava analize območij (državnih kmetijskih zemljišč), kje bi bilo potrebno opraviti nadzor nad zakonitim izvajanjem zakupa predmetnih zemljišč.

S strani posameznih članov Sveta je bila izražena želja po vključenosti v delovno skupino za pripravo pravilnika o zakupu kmetijskih zemljišč. Dodatno pa pričakujejo tudi več razprave o kapici glede najetih kmetijskih zemljišč in regulaciji. Mladi kmetje pričakujejo, da bodo bolj vključeni.

Ministrica pove, da zgolj zakonodajna sprememba ne bo dovolj in da si želi boljšo dolgoročno strategijo upravljanja državnih kmetijskih zemljišč. Predlaga, da se ne pripravlja parcialnih rešitev, ampak celosten pristop, z medsebojnim sodelovanjem. Predlaga, da se na Svetu oblikuje predlog načina obravnave te problematike. Želi, da se rešitve oz. pristope k reševanju problematike oblikuje skupaj z deležniki.

Dodatno je bilo na Svetu izpostavljeno, da je kmetijskih površin v Sloveniji premalo. Predlagana je bila ustrežnejša subvencijska politika, kar bi moral upoštevati Strateški načrt SKP. Zakupnino bi lahko uredili tudi prej (ne v 10 letih). Omenjeno je bilo, da je bilo narejenega premalo v zadnjih 30 letih za zaščito kmetijskih zemljišč, tudi z vidika občinskih kmetijskih zemljišč in spremembe namembnosti. Podano je bilo opozorilo glede predloga MNVP in posledic, če bo na VVO uveljavljeno kmetovanje brez FFS (v tem primeru namreč tudi ekološko kmetovanje ne bo omogočeno). Ministrica glede VVO pove, da je ministrstvo podalo predloge in vztraja pri omogočanju ekološkega kmetovanja.

Predsednik predlaga zamrznitev te točke in nadaljevanje obravnave na naslednjem zasedanju. Ministrica predlaga, da se na naslednji seji Svet dogovori o okvirni strategiji oz. pristopu do spremembe upravljanja s kmetijskimi zemljišči. Predlaga, da se na naslednji seji v obliki sklepa definira naslednje korake.

Sklep 5: Svet se je seznanil s problematiko na področju upravljanja zakupov kmetijskih zemljišč v lasti RS. Razprava se bo nadaljevala na naslednjem zasedanju, kjer bo Svet poskusil pripraviti okvirno strategijo oz. pristop k reševanju predmetne problematike.

Ad.6 Javni razpis na področju investicij v primarno proizvodnjo in višina razpoložljivih sredstev 2023 - 2027: prikaz višine sredstev po ukrepih in možnosti za povečanje le teh – trenutni predlog ne predvideva večjega vlaganja v investicije, zato Sindikat kmetov Slovenije predlaga, da se doda dodatna sredstva iz nacionalnega proračuna ali pa se prerazporedijo iz drugih ukrepov iz programa razvoja podeželja kot so, IRP31, IRP32 in IRP 38, saj so že vsi prejemniki teh sredstev plačani nekateri iz tehnične pomoči, večina pa iz nacionalnega proračuna. (Anton Medved)

MKGP pojasni, da je višina razpoložljivih sredstev po ukrepih razvidna v SN SKP 2023–2027. Vprašanje pa se nanaša na razpis podukrep 4.1 iz PRP 2014–2020, na katerega je prispelo več vlog, kot je bilo razpoložljivih sredstev. Osnovni namen razpisa je bila pomoč prizadetim v poplavi. V merilih je bilo to razvidno, saj so bili tisti, ki so utrpeli škode v poplavi, deležni dvojnega števila točk. Hkrati je bil objavljen tudi razpis iz podukrepa 5.2. Tu pa je prišlo manj vlog, kot je bilo razpoložljivih sredstev kljub pozivom in izobraževanju JSKS. S strani MGKP je bil prisotnim članom Sveta podan poziv k sprotnemu oddajanju vlog, saj drugače ministrstvo nima manevrskega prostora za dodatna sredstva. Opozarja še, da se redna sredstva PRP in EURI znotraj PRP ne smejo mešati.

Sklep 6: Svet se je seznanil s problematiko javnih razpisov na področju investicij v primarno proizvodnjo in višino razpoložljivih sredstev.

Ad.7 Razno

Zasedanje Sveta se prekine in se nadaljuje v mesecu junija, kjer se bo razpravljalo o točkah, o katerih se na tokratnem zasedanju ni.

Zapisala:

Barbara Vintar

Borut Florjančič

predsedujoči

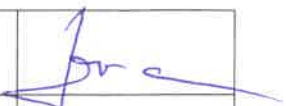
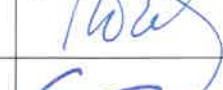
LISTA PRISOTNOSTI

Zadeva: Seja Sveta za kmetijstvo in podeželje RS

Datum in čas: 29.5.2024, od 10:00 do 12:00

Kraj: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

IME IN PRIIMEK	ORGANIZACIJA	PODPIS
TATJANA ŽAGOLC	ZKŽP	T. Žagolc
IRENA ULČ	Znza kmetije Slovenij	Irena Ulč
KARMEN PAŽEK	FKBV, UM	Karmen Pažek
Karlfon BOGAČNIK	Skupnost bioteh. šol	Karlfon Bogačnik
DAMIR MEDLIČ	KGZS	Damir Medlič
ROMAN ŽVEGLIČ	KGZS	Roman Žvegljč
MARINA PINTAR	UL BA	Marina Pintar
ANTON MEDVED	SKS.	Anton Medved
ANDREJ SIMONOV	KLS	Andrej Simonov
DORIS LETINA	ZSPM	Doris Letina
HERMIDA OBERSTAR	MUGP	Hermida Oberstar
ANDREJA KMEČ	MKG	Andreja Kmeč
ANA LE MARCHEAL	MKG	Ana Le Marchal

JANA JERMAN	MKG P	
MATEJA ČALUŠIČ	MKG P	
TATJANA GORIŠEK	MKG P	
VIDA ŽNOS	UHVVR	
URŠKA KOS	UHVVR	
GAJPER KOSEC	MKG P-DK	
TOMAŽ PRIMOŽIČ	MKG P - DK	
Leon Ravnikar	MKG P-DK	
Željko Končič	225	